

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ & Ε.Φ.Κ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Γ'

Ταχ. Δ/νση : Καρ.Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 10184 Αθήνα
Πληροφορίες : Αθ. Ασημακόπουλος
Τηλέφωνο : 2106987442-5
E-Mail : dtd@aade.gr
Url : www.aade.gr

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2021
Αριθ. Πρωτ.: ΔΤΔ Γ 1097235 ΕΞ
2021

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Κοιν:
ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Θέμα: «Κοινοποίηση της ανακοίνωσης 2016/C244/03 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αναφορικά με την τελωνειακή παρέμβαση για την επιβολή των Δικαιωμάτων Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΔΔΙ) σε εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία»
Σχετ.: Η με αριθμό ΔΤΔ Γ 1146494 ΕΞ 2020/29-12-2020 εγκύκλιος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Εγκύκλιος που αφορά στην κοινοποίηση της ανακοίνωσης 2016/C244/03 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με τίτλο «σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας όσον αφορά τα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευμάτων υπό διαμετακόμιση».

B) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Με την ανακοίνωση 2016/C244/03 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δίδονται οδηγίες για την τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ σε εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, χωρίς να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία σε αυτό.

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι οδηγίες απευθύνονται στους τελωνειακούς υπαλλήλους επιβολής των ΔΔΙ και στους υπαλλήλους με αρμοδιότητα τον έλεγχο της τελωνειακής επιβολής.

I. Σκοπός

Σε συνέχεια των συστηματικών προσπαθειών για παροχή οδηγιών με σκοπό την καλύτερη κατανόηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που αφορά στην τελωνειακή επιβολή των ΔΔΙ, για τη σωστή και ομοιόμορφη εφαρμογή αυτού, σας κοινοποιούμε την ανακοίνωση 2016/C244/03 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η κοινοποίηση της ανακοίνωσης αυτής, έρχεται να βελτιώσει το επίπεδο κατανόησης των τελωνειακών υπαλλήλων επιβολής των ΔΔΙ, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί μετά την ανωτέρω σχετική, ιδιαίτερα όσον αφορά στην τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ σε εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, χωρίς να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία σε αυτό.

II. Γενική Επισκόπηση της Ανακοίνωσης 2016/C244/03

Τα θέματα που παρουσιάζονται στην εν λόγω ανακοίνωση στην πλειοψηφία τους έχουν ήδη καταγραφεί κι αναλυθεί στην παραπάνω σχετική εγκύκλιο, με την παρουσίαση των δικαιωμάτων που εξασφαλίζει το ενωσιακό κι εθνικό δίκαιο στους δικαιούχους εθνικών και ενωσιακών Εμπορικών Σημάτων αντίστοιχα.

Ωστόσο, υπάρχουν και θέματα που περιλαμβάνονται στην σχετική ανακοίνωση τα οποία μέχρι στιγμής δεν έχουν τύχει της δέουσας παρουσίας κι ανάλυσης. Τέτοια είναι τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με την επιβολή ΔΔΙ, όπως αυτά απαριθμούνται στο άρθρο 2(1) του Κανονισμού (ΕΕ) με αριθμό 608/2013 (Καν. 608/2013), εκτός των Εμπορικών Σημάτων (που έχουν ήδη παρουσιαστεί), για τα οποία οι Τελωνειακές Αρχές παρεμβαίνουν για την επιβολή τους, σε ελεγχόμενα εμπορεύματα, όταν αυτά εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς να προορίζονται να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Οι κατευθυντήριες γραμμές που παρέχονται με την ανακοίνωση αυτή της Επιτροπής όσον αφορά τα Εμπορικά Σήματα βασίζονται κυρίως στη διευρυμένη δέσμη μέτρων για τα σχετικά δικαιώματα, όπως αυτά αποτυπώνονται σήμερα στον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθμό 1001/2017 (διάδοχος των Κανονισμών (ΕΕ) με αριθμό 207/2009 και 2454/2015), για το Εμπορικό Σήμα της ΕΕ και στην Οδηγία (ΕΕ) με αριθμό 2436/2015 (που ενσωματώθηκε στο εθνικό μας δίκαιο με το Νόμο 4679/2020 ως ισχύει), για τα εθνικά Εμπορικά Σήματα. Η σχετική νομοθεσία για τα Εμπορικά Σήματα μαζί με οδηγίες για την εφαρμογή της κατά την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων αυτών βρίσκονται στην παραπάνω αναφερόμενη εγκύκλιο ενώ κάποια καινούργια στοιχεία εκτίθενται στο παρόν, στις παραγράφους για τα φάρμακα.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τα ΔΔΙ του Καν. 608/2013 (εκτός των Σημάτων), όσον αφορά την τελωνειακή παρέμβαση και την επιβολή τους σε εμπορεύματα, όταν αυτά εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς όμως να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, εδράζονται κατά κύριο λόγο στην Απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ, για τις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-446/09 και C-495/09, της 1ης Δεκεμβρίου 2011 («Αποφάσεις Philips/Nokia»).

Επιπρόσθετα, στη σχετική ανακοίνωση γίνεται αναφορά και στον ενδεδειγμένο τρόπο επιβολής των ΔΔΙ στα φάρμακα, όταν αυτά αποτελούν εμπορεύματα που διέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Η τοποθέτηση αυτή εδράζεται στη Δήλωση σχετικά με τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία, η οποία εγκρίθηκε από την υπουργική διάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) στην Ντόχα στις 14 Νοεμβρίου 2001.

III. Τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ σε εμπορεύματα που δεν τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία

Σύμφωνα λοιπόν με την Απόφαση του Δικαστηρίου της ΕΕ, για τα εμπορεύματα προελεύσεως τρίτων χωρών, που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης χωρίς να τίθενται σε

ελεύθερη κυκλοφορία, τα σχετικά ΔΔΙ ενδέχεται να παραβιάζονται όταν, κατά την παρουσία των εν λόγω εμπορευμάτων εντός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, ή ακόμη και πριν καν εισέλθουν στο έδαφος αυτό, τα εν λόγω εμπορεύματα αποτελούν αντικείμενο εμπορικής πράξης απευθυνόμενης προς τους καταναλωτές της Ένωσης, όπως είναι η πώληση, η προσφορά προς πώληση ή η διαφήμιση (Απόφαση «Philips/Nokia», Σκέψη 57) ή όταν προκύπτει από έγγραφα (π.χ. εγχειρίδια οδηγιών) ή αλληλογραφία σχετική με τα επίμαχα εμπορεύματα ότι προβλέπεται η εκτροπή τους προς την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς την άδεια του δικαιούχου.

Κατά συνέπεια, τα εμπορεύματα που προέρχονται από τρίτη χώρα χωρίς να τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Ένωση, για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν ΔΔΙ προστατευόμενο εντός αυτής, μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εμπορεύματα για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν ΔΔΙ» (άρθρο 2(7) Καν. 608/2013), εφόσον υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι προορίζονται να διατεθούν προς πώληση εντός της Ένωσης. Τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία υποδεικνύουν ενδεχομένως ότι τα επίμαχα εμπορεύματα αποτέλεσαν αντικείμενο πώλησης σε πελάτη εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή προσφοράς προς πώληση ή διαφήμισης απευθυνόμενης σε καταναλωτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Απόφαση «Philips/Nokia», σκέψη 78).

Προκειμένου να καταστεί δυνατό στην Αρχή που είναι αρμόδια να αποφανθεί επί της ουσίας να εξετάσει λυσιτελώς κατά πόσον υπάρχουν τέτοια αποδεικτικά στοιχεία καθώς και άλλα στοιχεία που συνιστούν προσβολή του ΔΔΙ του οποίου γίνεται επίκληση, η Τελωνειακή Αρχή που επιλαμβάνεται Αιτήσεως Παρέμβασης θα πρέπει, ευθύς μόλις διαθέτει ενδεικτικά στοιχεία τα οποία να δημιουργούν υπόνοιες τέτοιας προσβολής, να αναστείλει τη χορήγηση άδειας παραλαβής των υπόπτων εμπορευμάτων ή να προβεί στη δέσμευσή τους. Μεταξύ των ενδεικτικών αυτών στοιχείων μπορούν να περιλαμβάνονται, ειδικότερα, το γεγονός ότι δεν δηλώνεται ο προορισμός των εμπορευμάτων, μολοντί η δήλωση αυτή απαιτείται για την εφαρμογή του ζητούμενου καθεστώτος αναστολής, η έλλειψη ακριβών ή αξιόπιστων πληροφοριών σχετικών με την ταυτότητα ή τη διεύθυνση του κατασκευαστή ή του φορτωτή των εμπορευμάτων, η απουσία συνεργασίας με τις Τελωνειακές Αρχές ή ακόμη η αποκάλυψη εγγράφων ή αλληλογραφίας σχετικής με τα επίμαχα προϊόντα, από την οποία να υποδεικνύεται ότι ενδέχεται να πραγματοποιηθεί εκτροπή των προϊόντων αυτών προς τους καταναλωτές της Ένωσης.

Άλλωστε, οι δικαιούχοι που υποβάλλουν Αίτηση Παρέμβασης έχουν την υποχρέωση να διαβιβάζουν κάθε διαθέσιμη πληροφορία που ενδέχεται να φανεί χρήσιμη στις Τελωνειακές Αρχές στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κινδύνου όσον αφορά την παραβίαση των σχετικών ΔΔΙ.

Επιπροσθέτως, η ενημέρωση του δικαιούχου (κατόπιν αιτήσεώς του), για την τελωνειακή διαδικασία στην οποία βρίσκεται το εμπόρευμα που κινεί υποψίες παραβίασης ΔΔΙ (άρθρο 17§4, 18§5 και 26§8 Καν. 608/2013), τον καθιστά υπεύθυνο για την παράταση της αναστολής παράδοσης ή της προσωρινής δέσμευσης με την απόφασή του να κινήσει διαδικασίες προκειμένου να αποδειχθεί αν έχει όντως παραβιαστεί ΔΔΙ και, στη βάση του άρθρου 28 του Καν. 608/2013, συνολικά υπεύθυνο για ζημίες έναντι του κατόχου των εμπορευμάτων, εφόσον, μεταξύ άλλων, αποδεικνύεται μεταγενέστερα ότι τα εν λόγω εμπορεύματα δεν παραβιάζουν ΔΔΙ.

IV. Τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ σε φάρμακα που διέρχονται από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης

Η νομοθεσία για την τελωνειακή επιβολή ΔΔΙ και το δίκαιο για τα ΔΔΙ, εθνικό ή ενωσιακό, δεν περιέχει κάποιους ειδικούς κανόνες σχετικά με τα φάρμακα. Ωστόσο, στο προοίμιο (11) του Καν. 608/2013 αναφέρεται ότι βάσει της «Δήλωσης σχετικά με τη συμφωνία TRIPS και τη δημόσια υγεία», η συμφωνία για τα ΔΔΙ στον τομέα του εμπορίου (συμφωνία TRIPS) μπορεί και θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να υποστηρίζεται το δικαίωμα των μελών του ΠΟΕ να προστατεύουν τη δημόσια υγεία και, ιδίως, να προωθούν την πρόσβαση όλων στα φάρμακα.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ίδιο προοίμιο, κι όσον αφορά φάρμακα των οποίων η διέλευση από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης αποτελεί τμήμα μόνο μιας ολόκληρης διαδρομής που αρχίζει και ολοκληρώνεται εκτός του εδάφους της Ένωσης, κατά την αξιολόγηση των κινδύνων παραβίασης ΔΔΙ, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις Τελωνειακές Αρχές κάθε ουσιαστική πιθανότητα εκτροπής των φαρμάκων αυτών προς την αγορά της Ένωσης .

Οι Τελωνειακές Αρχές θα πρέπει, συνεπώς, να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να αποτρέπεται τυχόν δέσμευση φαρμάκων δυνάμει του Καν. 608/2013, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτά προορίζονται προς διάθεση στην αγορά της ΕΕ ή εκτός εάν τα εν λόγω εμπορεύματα φέρουν Σήμα το οποίο εγείρει υποψίες ότι είναι ταυτόσημο ή κατ' ουσία ταυτόσημο με προστατευόμενο εθνικό Σήμα ή Σήμα της ΕΕ.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

A. ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

B. ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1.1 ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

1.2 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

1.3 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

1.4 ΕΛ.Υ.Τ

1.5 Ε.Υ.Τ.Ε

1.6 Γ. Δ. ΗΛΕ. Δ. / ΔΙ.ΕΠΙ.ΔΙ.

1.7 Γ. Δ. ΗΛΕ. Δ. / Δ.Α.Τ.Ε

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ & Ε.Φ.Κ

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ

3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ, ΤΜΗΜΑΤΑ: Α΄ , Β΄ , Γ΄

4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΘΕΣΤΩΤΩΝ